

Plats och tid Stadshuset i Borgholm, kl 09.00-16.30

Beslutande Jan Erici, ordförande (M)
Mats Karlsson (C)
Birger Palm (S)
Sven-Ingvar Nilsson (C)
Willy Kuppe (S)
Inger Sundbom (S)
Stefan Olof Lundgren (ÖP)
Arne Sjögren (KD)
Claes Horn af Rantzien (MP)
Håkan Olofsson, tjug ersättare (C)

Övriga närvarande Göran Borgö, förvaltningschef
Leo. Eriksson, stadsarkitekt
Kerstin Jerkström, sekreterare
Ulf Grandin, byggnadsinspektör
Eva Nahlman, byggnadsinspektör § 148-149
Sebastian Stoltz, byggnadsinspektör § 147, 150
Tommy Lindström, byggnadsinspektör § 154, 160
Charlott Johansson, alkoholhandläggare § 151
Helena Karlsson, alkoholhandläggare § 151
Heléne Werthwein, miljöinspektör § 137-138, 152, 161-162
Maria Petersson, miljöstrateg § 153, 159
Mia Hedman, miljöinspektör § 156
Veronica Apell, miljöinspektör § 137, 157
Ida Dessin, planarkitekt § 158
Johan Andersson, ekonom § 142-143

Utses att justera Arne Sjögren med Claes Horn af Rantzien som ersättare

Justeringens plats och tid Stadshuset, onsdag 4 september kl 09.30

Underskrifter
Sekreterare Kerstin Jerkström
Kerstin Jerkström
Ordförande Jan Erici
Jan Erici
Justerande Arne Sjögren
Arne Sjögren

§ 137

Till: Mark- och miljööverdomstolen

Sänds till:

**Mark- och miljödomstolen
Box 81
351 03 VÄXJÖ**

Dnr. 2012-0001396

Högby samfällad mark, Borgholms kommun, Överklagande av Mark- och miljödomstolens beslut mål nr M 2021-13 i strandskyddsärende

ÖVERKLAGANDE

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar, efter omröstning,

a t t lämna följande synpunkter i mål nr M 2021-13.

Bakgrund

Samhällsbyggnadsnämnden i Borgholms kommun överklagade Mark- och miljödomstolens beslut (M 2021-13) den 7 augusti 2013 till MMD via mejl. Där framgick att nämnden senare avsåg att utveckla sin talan. MMD rättidsprövade överklagan den 8 augusti 2013 och beviljade anstånd t.o.m. den 30 augusti. Vid rättidsprövningen fick överklagandet nr M 7613-13.

Hösten 2012 fick Samhällsbyggnadsförvaltningen in ett klagomål angående att två äldre fristående sjöbodrar i Högby, på samfällad mark, höll på att byggas om och byggas ihop. Förvaltningen gjorde en inspektion på platsen 2012-10-19, där det konstaterades att sjöbodarna höll på att ändras gällande utformning och storlek. Två sjöbodrar båda på ca 7,5 kvm vardera hade byggts samman till en bod. Den östra boden mot sjösidan hade även fått en annan exteriör och fönster. Den gamla boden hade inga fönster. Även takhöjden och taklutningen på den östra boden hade förändrats både i höjd, storlek samt utformning. Idag är den östra delen av de sammanbyggda bodarna större än den västra, och upptar numera en byggyta på ca 9 kvm mot tidigare ca 7,5 kvm.

Sjöbodens ägare kontaktades efter besöket via telefon där de informerades att det krävs en dispens från strandskyddet för att uppföra en ny sjöbod där den gamla boden stått. Förvaltningen skickade även en kommunikering 2012-10-23 med uppmaning om att i efterhand söka strandskyddsdispens och att kontakta en bygglövshandläggare för ansökan om bygglöv.

2012-11-08 inkom en skrivelse från ägarna där de beskriver att den främre sjöboden på 7,5 kvm (mot stranden) hade p.g.a. bristande underhåll och felaktig konstruktion ruttnat och rasat ihop. Den östra boden återuppbyggdes därefter och byggdes samman med den västra boden (mot land). Ett nytt spröjsat 2-glas fönster (80 x 80 cm) har satts in mot öster (stranden) samt ett mot söder (60 x 60 cm). Ägarna ville inte lämna in någon ansökan om dispens från strandskyddet.

Eftersom samhällsbyggnadsförvaltningen gjorde bedömningen att åtgärderna är dispenspliktiga togs ett beslut om föreläggande 2013-01-07 där ägarna uppmanades att ta bort förbindelsen mellan den nya sjöboden i öster och den äldre boden i väster samt att söka dispens.

Den 15 januari 2013 överklagade ägarna samhällsbyggnadsförvaltningens delegationsbeslut från 2013-01-07 till länsstyrelsen. 2013-01-25 gjorde förvaltningen en åtalsanmälan avseende brott mot områdesskydd. 2013-04-17 avslog länsstyrelsen ägarnas överklagan. Länsstyrelsen konstaterade utifrån foton att det ursprungligen var två skilda bodar och att ägarna hade rivit den gamla boden och ersatt den med en helt ny byggnad, samt att åtgärden är dispenspliktig.

Mark- och miljödomstolen (MMD) finner i beslut från 2013-07-19 att det stått två separata bodar på platsen, den ena har rustats upp och den andra har rivits. Det är inte fråga om en ny byggnad utan i stället har den befintliga boden rustats upp och byggts till. Bodens användning har inte ändrats. Bodens har inte heller ändrats på så sätt att den hindrar eller avhåller allmänheten från att beträda området, då det tidigare stod en bod som rivits. Slutligen finner MMD att strandskyddsbestämmelserna inte hindrar att boden rustas och byggs till.

Sommaren 2011 inventerade kommunen genom samhällsbyggnadsförvaltningen alla sjöbodar i kommunen. Bodarna dokumenterades med foton och kommentarer. Foton är tagna vid inventeringstillfället sommaren 2011 innan renoveringen påbörjades.

Borgholms kommun tog fram en sjöbodspolicy 2012 där kommunen definierar vad en sjöbod är och tar ställning till sjöbodarnas utformning med hjälp av riktlinjer. I Borgholms kommun finns 945 sjöbodar enligt inventeringen, vilket innebär att det har stor betydelse att frågan om strandskydd för nybyggnad/tillbyggnad klargörs.

Kommunens sjöbodspolicy säger att sjöbodar inte får ändras eller inredas för annat ändamål, t.ex. genom invändig isolering eller väggbeklädnad avsedd för bostadsändamål, och att sjöbodens exteriör inte får ändras på ett sätt som bryter karaktären och det kulturhistoriska värdet, exempel på detta kan vara byte till större fönster eller upptag av nya fönster.

Platsen ligger inom riksintresse för friluftslivet (Östra Ölands strandängar) samt riksintresse för naturmiljön (Norra Ölands kuster). Området är Ängs- och hagmarksinventerad som buskrik utmark av länsstyrelsen.

Yrkanden

Claes Horn af Rantzien (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut att överklaga Mark- och miljödomstolens beslut mål nr M 2021-13.

Arne Sjögren (KD) yrkar att man skall återkalla överklagandet av Mark- och miljödomstolens beslut.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på de två yrkandena och finner nämnden bifalla förvaltningens förslag.

Omröstning begäres

Följande omröstningsproposition godkännes:

Den som biträder förvaltningens förslag röstar **JA**.

Den som biträder Arne Sjögrens yrkande röstar **NEJ**.

Omröstningen utfaller enligt följande:

	JA	NEJ
Mats Karlsson (C)	*	
Birger Palm (S)		*
Sven-Ingvar Nilsson (C)	*	
Willy Kuppe (S)	*	
Jan Erici (M)	*	
Inger Sundbom (S)	*	
Stefan Olof Lundgren (ÖP)	*	
Arne Sjögren (KD)		*
Claes Horn af Rantzien (MP)	*	
Håkan Olofsson	*	
	8	2

Med rösterna 8 JA och 2 NEJ finner ordföranden nämnden besluta att bifalla förvaltningens yrkande att överklaga Mark- och miljödomstolens beslut.

Motivering till överklagandet

Enligt 7 kap 15 § miljöbalken är det förbjudet dels att uppföra nya byggnader inom strandskyddat område, dels att ändra byggnader om det kan avhålla allmänheten från annars tillgängligt område.

I detta fall har en av två byggnader rivits och vissa byggåtgärder sedan utförts, som resulterat i en byggnad som ungefär motsvarar ytan av de två tidigare byggnaderna.

Det saknar betydelse för dispensplikten, enligt kommunens mening, om bygget betraktas som ny byggnad, återuppförande av riven byggnad, ombyggnad eller utbyggnad. Det saknar också betydelse för dispensplikten hur bygget betraktas enligt plan- och bygglagen. Miljöbalken har inte kopplats till PBL i denna fråga. Enligt miljöbalken är istället avgörande huruvida byggåtgärden kan ha en avhållande verkan. Följande omständigheter har då, enligt kommunen, betydelse för bedömningen.

Den nya byggnaden byggdes ihop med den västra byggnaden, vilket ger ett annat intryck än två separata mindre byggnader, även då dessa har legat tätt. Östra delen av byggnaden fick dessutom annan utformning, med större byggyta, högre och annorlunda tak (sadeltak istället för pulpettak). Byggnaden ger efter byggåtgärderna ett mer bebott intryck. Det kan också påpekas att den nya östra delen (mot stranden) efter ombyggnad större än den västra delen (mot land), från att tidigare varit tvärtom. Tyngdpunkt i bygget ner mot stranden kan också ge ett mer avhållande intryck.

Tidigare fanns inte fönster mot stranden men nuvarande byggnaden har ett fönster (80 x 80 cm) mot öster (stranden). Fönster anses allmänt ge ett mer avhållande intryck än fönsterlösa byggnader. I detta fall rör det sig dessutom

om så pass stort fönster att byggnaden inte längre ger känslan av bod utan snarare vistelse av någon art.

Detta leder kommunen till slutsatsen att byggåtgärderna tillsammans har ökat det avhållande intrycket och att det är rimligt anta att allmänheten undviker att gå vid byggnaden, där de tidigare har kunnat vistas. Byggåtgärderna måste då anses dispenspliktiga.

Kommunen vill notera sin bedömning att det torde vara möjligt att ge dispens för återuppförande av den rivna boden och eventuellt även sammanbyggande av bodarna.

Motiv för prövningstillstånd är för det första att det finns anledning tro att det är feldömt.

Vidare är motiv för prövningstillstånd att det av stor vikt för tillämpningen att få klarlagt dels att även återuppförande och ombyggnader av olika slag kan vara dispenspliktig, dels att definitioner i PBL av byggåtgärder (nybyggnad, tillbyggnad, ändring, ombyggnad etc.) inte avgör dispensplikten. Som framgår av miljöbalken ska istället göras en bedömning av byggåtgärdernas avhållande verkan. Kommunens inventering och sjöbodspolicy visar att detta har stor praktisk betydelse. De kumulativa effekterna av mark- och miljödomstolens syn, att det saknas dispensplikt för detta slag av byggåtgärder vid befintliga sjöbodor, torde ha stor inverkan på förutsättningarna för allemansrättens utövande.

Beslutet/överklagandet skall vara Mark- och miljödomstolen tillhanda senast 2013-08-30. E-post: MMD.vaxjo@dom.se (Mål nr M 2021-13)

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

§ 138

Länsstyrelsen Kalmar län
391 86 KALMAR

Dnr. 2013-000583

(Dnr. Länsstyrelsen 526-4864-2013)

Källhamn..., yttrande ang. strandskyddsdispens

YTTRANDE:

Samhällsbyggnadsnämnden står fast vid tidigare beslut med dnr 2013-000583 § 131 taget den 26 juni 2013. Nämnden bedömer att särskilda skäl för undantag från förbud enligt 7 kap 15 § miljöbalken föreligger.

Som särskilda skäl åberopas att platsen är ianspråktagen, att ett område behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vatt-

net samt att delar av området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse.

Åtgärderna innebär att området blir attraktivare för allmänheten i jämförelse med hur området fungerar idag och bedöms inte inskränka allmänhetens tillgång till strandområdet. Växt- och djurlivet påverkas inte.

Det är Samhällsbyggnadsnämndens samlade bedömning att sökta åtgärder som anläggande av bryggor framför stugorna, allmänna grillplatser och en allmän badbrygga kommer att göra området mer tillgängligt för allmänheten.

Vid Länsstyrelsen strandskyddsdispens 2008 kom byggnaderna att hamna endast ca 3 m från kajkanten, vilket har påverkat det rörliga friluftslivet negativt, eftersom det har varit svårt att förflytta sig framför stugorna. Verksamhetsutövaren hade tidigare, utan dispens, placerat ut altaner framför stugorna vilket ytterligare hindrade allmänheten. Altanerna är nu bortplockade.

Trots detta upplevs det som trångt att gå förbi mellan stugor och kajkanter. En brygga över strandskoningen, mellan vattnet och stugorna, kan fungera som en förlängning av kajen där det är lätt för allmänheten att ta sig fram. Anläggande av bryggor innebär att den tillgängliga ytan ökar och att det underlättar för rörelsehindrade och övrig allmänhet att längs kajen ta sig ut till piren. Den fria passagen underlättas.

Allmänna grillplatser och en badbrygga gör att även boende i samhället kan nyttja hamnen på ett mer fördelaktigt sätt.

Med större plats för allmänheten runt stugorna bedömer nämnden att användningssättet av stugorna 7 och 8 får en underordnad betydelse. Med en tillräckligt bred passage bedöms allmänheten inte påverkas i någon större utsträckning av hemfridszonen. Platsen för stugorna är ianspråktagen.

Yttrandet skall vara Länsstyrelsen Kalmar län, 391 86 Kalmar, tillhanda senast 2013-08-30. (Lst dnr 526-4864-2013)

Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

§ 139

Godkännande av dagordning

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t godkänna föreliggande dagordning.

---

§ 140

Information från förvaltningen

Information om aktuella ärenden, pågående planer och projekt, personal-situation m.m. inom förvaltningen.

Vi har haft en intensiv sommarperiod med tre extra anställda, två inom livsmedel/hälsoskydd och en på plan.

Niklas Ljungberg, har gjort en mycket bra genomgång av alla våra gamla planer som kan ligga till grund för en strategi hur vi ska revidera eller upphäva dessa. Niklas har också gått igenom antalet obebyggda tomter, både privata och kommunägda. Det finns över 900 obebyggda privata tomter, 56 obebyggda kommunala bostadstomter och 20 ej använda verksamhetstomter. Alla dessa går inte att sälja/använda men för många av dem kan det vara möjligt.

För område 5 Sandwedgen Ekerum har regeringen upphävt länsstyrelsens dispens för strandskyddet med motiveringen att det inte finns något strandskydd att upphäva i det norra området. Därmed kan vi gå vidare med planen till KF men utesluta de delar som inte kan bebyggas på grund av Natura-2000 och utökat strandskydd (södra delen).

---

§ 141

Dnr. 2011-000385

Planprioritering 2009-2013

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t godkänna redovisningen av aktuell planprioritering.

---

§ 142

Dnr. 2012-000672

Budgetuppföljning för juli 2013

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t med godkännande lägga redovisningen till handlingarna.

---

§ 143

Dnr. 2012-000672

Helårsprognos inför delårsbokslutet

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t med godkännande lägga redovisningen till handlingarna.

---

§ 144

Delegationsbeslut

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t godkänna redovisningen av delegationsbeslut.

---

§ 145

Meddelanden

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t med godkännande lägga meddelandena till handlingarna.

---

§ 146

Dnr. S 2013-192

Högby-Sandby..., förhandsbesked för nybyggnad av enbostadshus

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t bevilja positivt förhandsbesked för uppförande av två bostadshus, enligt motivering nedan.

Redogörelse för ärendet

Ansökan inkom till Samhällsbyggnadsförvaltningen 2013-04-11 och avser förhandsbesked för uppförande av två bostadshus.

Fastighet är belägen utanför detaljplanerat område.

Berörda grannar har hörts och inga negativa yttranden har inkommit.

Den aktuella fastigheten är i dagsläget 1996 kvm. Fastigheten ligger i en bebyggelsegrupp om fyra fastigheter (varav de övriga tre tomterna är bebyggda). Fastigheten är belägen öster om fotbollsplanen Allunden, och gränssar mot detaljplan nr 121 i öster. Området karakteriseras utav låga mindre fritidshus.

Samhällsbyggnadsnämndens besiktningsgrupp har besökt fastigheten 2013-05-06 och ställde sig positiva till ansökan.

Fastigheten ligger inom 100 meter från dike. Vid prövning av förhandsbesked för uppförande av två bostadshus har platsen bedömts utifrån strandskyddets värden för naturmiljön och friluftslivet. Diket som ligger inom 100 meter från fastigheten är sentida anlagt. Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer efter besök på platsen att det inte finns några sådana natur- och friluftsvärden som strandskyddet syftar till. Strandskyddsdispens för ovanstående åtgärder krävs därför inte.

Mark- och vattenområden ska enligt 2 kap 2 § plan- och bygglagen (PBL) användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning. Vid planläggning och i ärenden om bygglov och förhandsbesked ska bestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken (MB) tillämpas.

Enligt den av Borgholms kommun antagna översiktsplanen gäller vid lokalisering av ny bebyggelse där lämpligheten tidigare inte är prövad genom detaljplan eller förhandsbesked, att åtgärden skall uppfylla bestämmelserna i PBL

2 kap. Den får inte heller strida mot MB:s 3:e och 4:e kap. För att undvika olämplig spridning av ytterligare bebyggelse ska nya tomtplatser ha anslutning till befintlig bebyggelse eller lokaliseras på sådant sätt att den ansluter till den lokala traditionen t.ex. malmbebyggelse.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Mark- och vattenområden ska enligt 3 kap 1 § MB användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Fastigheten ligger inom verksamhetsområde för allmänt VA, och ska anslutas till det allmänna vattennätet.

Motivering av beslutet

Åtgärden utgör en komplettering till befintlig bebyggelse. Riktlinjer för detta finns i översiktsplanen. Kraven enligt PBL 2 kap 2,4,5 och 3 §§, samt hushållningsbestämmelserna i MB:s 3 och 4 kap anses uppfyllda.

Upplysningar

Vid prövning av ansökan om bygglov skall kraven enligt 8 kap PBL vara uppfyllda. Detta innebär bl.a. att byggnader skall vara lämpligt placerade på tomtens samt ha en för platsen lämpligt form och färg.

Berörda grannar skall även vid ansökan om bygglov ges möjlighet till yttrande innan bygglov beviljas.

Sökanden informeras om, att det enligt bestämmelserna i ABVA krävs tillstånd för anslutning till det allmänna VA-nätet. Tillstånd skall sökas hos Borgholm Energi AB (BEAB).

Förhandsbeskedet är bindande vid prövning av ansökan om bygglov som görs inom två år från dagen för beslutet. Görs inte bygglovsansökan inom denna tid upphör förhandsbeskedet att gälla. Förhandsbeskedet medför inte rätt att påbörja den sökta åtgärden.

Avgift: Faktura skickas senare.

- - - - -

Handlingar som ligger till grund för beslut   **Ankomstdatum**

Karta	2013-04-11
Ansökan förhandsbesked	2013-04-11

§ 147

Dnr. S 2012-611

Enerum..., förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus, 2 tomtplatser

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t återremittera ärendet till förvaltningen för vidare handläggning och höra berörda grannar.

- - - - -

Redogörelse för ärendet

Ansökan inkom till Samhällsbyggnadsförvaltningen 2012-12-18 och avser förhandsbesked/lokaliseringsprövning av två tomtplatser för bostadsändamål.

Fastigheten ligger utanför sammanhållen bebyggelse.

De sökta tomtplatserna i detta ärende ingick i en tidigare ansökan om förhandsbesked från 2009-05-11 som då totalt omfattade fyra tomtplatser. Besiktningsgruppen besökte platsen 2009-06-03 och var positiv till de två tomtplatserna i anslutning till Enerum xxx. Ansökan reviderades till två tomtplatser efter kommunikering från samhällsbyggnadsnämnden då de två (nu aktuella) tomtplatserna ansågs bryta bebyggelsemönstret för området och sakna anknytning till övrig bebyggelse. Positivt förhandsbesked lämnades 2010-06-09 och strandskyddsdispens 2010-04-13 för de övriga två tomtplatser direkt väster om den aktuella platsen.

Strandskyddsdispens för de nu ansökta tomtplatserna lämnades 2012-10-29. Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområdena och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet under en lång framtid.

Kommunicering om förslag till avslag skickades till sökanden 2013-05-16. Ett yttrande inkom 2013-06-03 där sökanden framför synpunkter på ärendets handläggning samt vidhöll sin ansökan.

Förvaltningens förslag till beslut är att avslå ansökan om förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus på två tomtplatser, med följande motivering:

att Samhällsbyggnadsnämnden vidhåller sitt tidigare ställningstagande och anser att de ansökta tomtplatserna sträcker sig in och emot ett i övrigt obebyggt område och bryter bebyggelsemönstret för området. Förslaget innebär att ny bebyggelse lokaliseras inåt skogen utan den anslutning till befintlig bebyggelse som eftersträvas i översiktsplanen och utgör därmed en olämplig spridning av bebyggelsen. De tidigare två avstyckade fastigheterna ligger i linje med befintlig bebyggelse. Att tillåta två nya tomtplatser österut in på skogsfastigheten skulle bryta detta bebyggelsemönster. Åtgärden bedöms inte uppfylla kraven enligt 2 kap 2 § plan- och bygglagen (PBL), samt anses strida mot hushållningsbestämmelserna i miljöbalken (MB) kap 3 och 4.

Yrkanden

Arne Sjögren (KD), med bifall från Birger Palm (S), Inger Sundbom (S) och Sven-Ingvar Nilsson (C), yrkar om positivt förhandsbesked enligt ansökan och att ärendet återremitteras till förvaltningen för att höra berörda grannar.

Claes Horn af Rantzien (MP) ställer sig negativ till ansökan och ger sitt bifall till förvaltningens förslag om avslag.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på om ärendet skall avgöras idag eller återremitteras till förvaltningen för grannhörande.

Ordföranden finner nämnden besluta att bifalla Arne Sjögrens yrkande om återremiss till förvaltningen för vidare handläggning.

Claes Horn af Rantzien (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för förvaltningens förslag.

Upplysningar

Beslutet skickas till sökanden för kännedom.

§ 148

Dnr. 2013-319

Stora Rör ..., ovårdad tomt

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t ärendet avskrivs och avslutas från vidare handläggning.

Redogörelse för ärendet

2013-06-26 inkom ett klagomål angående dagvatten som strömmade från fastigheten Stora Rör xxx och in på Stora Rör yyy, vilket resulterade med översvämning i garaget.

2013-07-01 besöktes fastigheterna för inspektion. Vid besöket konstaterades att Stora Rör xxx är beläget högre än Stora Rör yyy. Fastigheterna gränsar mot varandra, marken på Stora Rör xxx är ordnat så att norr och väster om huvudbyggnaden är marken anlagd med grus. Garaget på fastigheten Stora Rör yyy är placerad omkring 1 meter från fastighetsgränsen, därutöver kommer garagets taksprång vilket är försett med hängrännor och stuprör. En "stödmur" går längs med fastighetsgränsen.

2013-07-08 inkom ett mejl från klaganden med fotodokumentation av översvämningen den 26 juni. Enligt klaganden kommer regnmassorna från grannens tomt som sluttar ner mot hans fastighet. Enligt SMHI regnade det med omkring 25-30 mm i området den 26 juni.

Ägaren till Stora Rör yyy har även tidigare, i ärende med diarienummer 2010-385, inkommit med klagomål till nämnden angående översvämningsproblem vilket enligt klaganden beror på att dagvatten strömmar in från grannen. Ägaren av fastigheten Stora Rör xxx satte då igen det främre (sydöstra hörnet) stupröret på garaget, dagvattnet från det bakre (nordöstra hörnet) stupröret leddes om till diket bakom huset. Klagomålet avskrevs 2010-12-17.

Motivering av beslutet

Enligt 11 kap 5 § plan- och bygglagen (PBL) ska en tillsynsmyndighet pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt detta kapitel, så snart det finns en anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i denna lag, i föreskrifter, domar eller andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller i EU-förordningar som rör frågor inom lagens tillämpningsområde.

Enligt 8 kap 15 § PBL ska en tomt hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer.

Bedömningen av vad som är betydande olägenheter måste enligt departementschefen (prop 1985/86:1, s 517) göras med urskiljning, med hänsyn till bl.a. till de förhållanden som råder på platsen. I sluttande terräng är det t.ex. naturligt att dagvatten från en högre belägen tomt i viss utsträckning rinner ner över lägre belägna tomter. (PBL - en kommentar, Didon m.fl.)

Ägarna till Stora Rör xxx har tidigare avlett regnvattnet från garaget för att minska eventuella vattenflöden mot grannen. Varje enskild fastighetsägare ska ta hand om dagvattnet på sin fastighet. Marken på Stora Rör är inte hårdgjord utan är vattengenomsläpplig. Samhällsbyggnadsnämnden gör bedömningen att fastigheten Stora Rör xxx hålls i vårdat skick. Det är varje enskilds fastighetsägares ansvar att byggnaderna är tillräckligt dränerade och konstruerade så att regnvatten inte tränger in i byggnaden.

Lagstöd

Med stöd av 8 kap 15 § PBL och 11 kap 5 § PBL avskrivs ärendet.

Upplysningar

Kopia på beslutet delges ägarna till fastigheten Stora Rör yyy, som inkommit med yttranden i ärendet, med uppgift om hur man överklagar.

Kopia på beslutet skickas till ägarna av fastigheten Stora Rör xxx för kännedom.

§ 149

Dnr. 2013-000302

Högrum..., skötsel och tillsyn, uppställning av fordon

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t förelägga fastighetsägaren att städa upp fastigheten och ställa tomten i vårdat skick senast två månader från det att beslutet har vunnit laga kraft, genom att:

- samtliga skräphögar enligt fotodokumentation ska avlägsnas från fastigheten,
- klippa gräsmattan,
- de fyra fordonen som står uppställda på fastigheten ska forslas bort.

a t t förena föreläggandet med vite om femtiotusen (50.000) kronor senast två månader från att beslutet har vunnit laga kraft, och därefter med tjugofemtusen (25.000) kronor för varje påbörjad månad som föreläggandet inte har åtgärdats.

samt

a t t hos polismyndigheten ansöka om biträde för delgivning av beslutet.

Redogörelse för ärendet

Ett klagomål angående ovårdad tomt och uppställda avställda fordon på fastigheten Högsrum ....

Vid besök på platsen 2013-07-02 konstaterades att tomten hålls i ovårdat skick samt att där finns fyra fordon i dåligt skick.

Fastigheten är belägen inom tätbebyggt villaområde i Rälla. Samhällsbyggnadsförvaltningen har under årens lopp tagit emot flertalet klagomål gällande olägenheter uppkomna från att fastigheten hålls i ovårdat skick.

Tomten är igenväxt där buskar och gräs m.m. växer fritt. Flertalet högar med diverse lösöre och skräp står dels upptravade mot husfasaden, och dels som fristående skräphögar på fastighetens baksida. Högarna består främst av byggnadsmateriel, däck, hjul, lastpallar, sten, sopsäckar, lastpallar, trallsektioner, virke och byggsivor, stuprör, hängrännor, slangar och rör, metallskivor, presenningar, metallskrot, plast och papp m.m.

På fastigheten finns en carport som till bredden är fylld med byggnadsmateriel och diverse lösöre: däck, hjul, lastpallar, parasoll, frigolit, textil, takplåt, skåp, metallskrot, plast, papp m.m.

Fyra fordon i dåligt skick står uppställda på fastigheten, samtliga ägs av fastighetsägaren:

- Husvagn med reg. nr FZS 330, körförbud sedan 1991,
- Bil CFN 794, körförbud sedan 1999,
- Bil FAK 616, körförbud sedan 2005,
- Bil PAC 762, körförbud sedan 2006.

Historik

Fastighetsägaren har även tidigare (2003-10-16 § 355, 2004-01-29 § 30, 2004-04-05 § 43, 2004-04-29 § 147, 2004-11-01 § 139, 2004-11-18 § 397, 2005-04-28 § 162, 2005-05-26 § 214, 2011-07-01 med beslutsnummer 2011-526, 2011-07-07 med beslutsnummer 2011-670 samt 2011-09-19 med beslutsnummer 2011-942), haft ärenden om nedskräpning på tomten i Samhällsbyggnadsnämnden.

Tidigare ärenden har blivit långdragna dels på grund av svårigheter att delge besluten. Då Samhällsbyggnadsnämnden mottog ytterligare ett klagomål 2013-06-27 angående att fastigheten hålls i ovårdat skick, öppnades ett nytt ärende. Det äldre ärendet med diarienummer 2011-126 är fortfarande öppet utan beslut och är nu kopplat till detta ärende. Klagomålen i det tidigare ärendet kommer även att hanteras i detta ärende.

Motivering av beslutet

Enligt 8 kap 15 § plan- och bygglagen (PBL) ska en tomt hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer.

Flertalet närboende har hört av sig till förvaltningen och påtalat olägenheter som uppkommer från Högsrum .... Samhällsbyggnadsnämnden bedömer att fastigheten är ovårdad. Högarna med skräp såväl på tomten som i carporten ska borttagas. Fordonen som inte har varit i bruk på mellan 7-23 år ska avlägnas från fastigheten.

Enligt 11 kap 5 § PBL ska en tillsynsmyndighet pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt detta kapitel, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i denna lag, i föreskrifter, domar eller andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller i EU-förordningar som rör lagens tillämpningsområde.

Enligt 11 kap 19 § PBL gäller om en ägare låter bli att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en skyldighet enligt denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden förelägga denne att inom en viss tid vidta åtgärden (åtgärdsföreläggande).

Enligt 11 kap 37 §§ PBL får ett beslut om föreläggande enligt 11 kap 19 § PBL förenas med vite. Vitet får inte förvandlas till fängelse. Frågor om utdömande av vite prövas av mark- och miljödomstol.

Den myndighet som beslutar om ett föreläggande ska genast skicka sitt beslut till inskrivningsmyndigheten enligt 11 kap 39 § PBL.

Lagstöd

Beslutet är fattat med stöd av 11 kap 19 och 37 §§ plan- och bygglagen samt lag om viten.

Upplýsningar

Sökanden informeras om, att i enlighet med PBL 9 kap 1 §, har byggherren ansvar för att arbetena utförs enligt bestämmelserna i PBL och enligt före-

skrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen. Sökanden/byggherren är även ansvarig att annan lagstiftning som kan gälla för projektet följs.

Den myndighet som beslutar om ett föreläggande enligt 11 kap 19-23 §§ PBL eller förbud enligt 11 kap 33 § PBL ska genast skicka sitt beslut till inskrivningsmyndigheten.

Hur beslutet överklagas

Beslutet delges fastighetsägaren med uppgift om hur man överklagar (delgivningskvitto, REK+MB samt stämningssmannadelgivning).

---

§ 150

Dnr. S 2012-000203

Armringen..., ovårdad fastighet

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

- a t t enligt 11 kap 20 § plan- och bygglagen (PBL) förelägga xxx och yyy, såsom ägare till fastigheten Armringen..., att inom två månader från lagakraftvunnet beslut ta bort de sten- och jordmassor som har placerats på fastigheten samt att slå av växtlighet på tomten vid etthundratusen (100.000) kronors vite vardera och därefter, så länge åtgärden inte utförts med tiotusen (10.000) kronor vardera per påbörjad månad.
- a t t enligt 11 kap 19 § PBL förelägga xxx och yyy, såsom ägare till fastigheten Armringen..., att inte fortsättningsvis orsaka olägenheter för omgivningen därefter och hålla fastighetens växtlighet nere. Det innebär att växtligheten ska slås minst tre gånger under perioden maj-oktober, med två månader mellanrum mellan varje gång. Föreläggande gäller mot vite om femtusen (5.000) kronor vardera, per varje tvåmånaders-intervall.
- a t t enligt 11 kap 40 § PBL skicka beslutet till Inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsboken.

Redogörelse för ärendet

Flera klagomål har inkommit till Samhällsbyggnadsförvaltningen under 2012 och 2013 avseende ovårdad fastighet.

Fastigheten ligger inom detaljplan nr 288.

Bygglov lämnades 2006-09-21 för huvudbyggnad samt gäststuga. Efter överklaganden upphävdes bygglov för gäststuga. Då ingen byggnation var påbörjad inom två år (2010) har lovet upphört att gälla. Idag växer ogräs och an-

nan växtlighet fritt på tomten och anses vara i ovårdad skick med olägenhet för grannar.

Fastighetsägaren anmodades att åtgärda växtligheten på tomten senast 2013-07-31. I sitt svar 2013-07-05 anser fastighetsägaren att växtligheten inte är ovårdad eller utgör en betydande olägenhet eller fara för trafik.

Motivering av beslutet

Tomten är inte vårdad då ingen skötsel har bedrivits de senaste åren. Växtlighet och upplag av grus och sten utgör en betydande olägenhet för omgivningen.

Lagstöd

8 kap 15 §, 11 kap 19, 20, 37 samt 40 §§ PBL.

Hur beslutet överklagas

Beslutet delges fastighetsägarna med uppgift om hur man överklagar.

Beslutet skickas till Inskrivningsmyndigheten för anteckning i fastighetsboken.

---

§ 151

Dnr. 2013-000270

Redovisning av livsmedelskontroll och alkoholtillsyn 2013, bl.a. Solbergatäkten...

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t inför nästa säsong tas beslut av eventuellt inkomna ansökningar om serveringstillstånd i nämnden.

Redovisning av livsmedelskontroll och alkoholtillsyn 2013

xxx har haft ett tillfälligt serveringstillstånd på bryggan vilket gäller fram till den 31 augusti och därefter finns inget tillstånd. Vid tillsyn har alkoholhandläggare varit på plats två ggr och serveringen på bryggan har ej varit öppen vid något av tillfällena. I den lokala tidningen för nöjesnytt har alkoholhandläggaren uppmärksammat annons där xxx gör reklam för halva priset för alkohol samt har man sett skyltar utmed vägen som gör reklam för alkohol på ett felaktigt sätt. Ett tillsynsärende har öppnats.

Alla livsmedelsanläggningar med säsongskaraktär har besökts minst en gång. Ett livsmedelsprov togs efter anmälan om misstänkt matförgiftning. Detta visade ingenting. Inga större allvarliga avvikelser har noterats.

Under tiden april till och med juli inkom 36 st ansökningar om serveringstillstånd varav 4 st var stadigvarande och resterande tillfälliga serveringstillstånd. En ansökan avbröts då sökande ej önskade fullfölja den. Samsyn med polismyndighet och räddningstjänsten har genomförts vid två tillfällen.

§ 152

Dnr. 2012-000575

Bläsinge..., strandskyddstillsyn

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t xxx ska lämna in en tidplan för återställande av mark inom strandskyddat område på Bläsinge.... Yttrandet ska vara Samhällsbyggnadsnämnden tillhanda senast den 30 september 2013.

Återställningen ska ske med stor försiktighet vid torr väderlek. Återställningen ska ske genom att ta bort anlagda vägar, samt att lägga igen grävda diken längs med vägarna.

Redogörelse för ärendet

Ett klagomål angående förändrad vattenföring på fastigheten Bläsinge... inkom till Samhällsbyggnadsnämnden 2012-05-09. Förvaltningen besökte platsen 2012-05-10. Då konstaterades att de nyanlagda vägarna hade skurit av den naturliga vattenföringen åt öster och närliggande grannar i väster hade fått problem med stående vatten på sina fastigheter. I och med åtgärderna hade även områdets förutsättningar för växt- och djurlivet förändrats.

I samband med klagomålet uppmärksammades det att åtgärderna saknade dispens från strandskyddet. Förvaltningen tog kontakt med länsstyrelsen i Kalmar som översände ett samrådsyttrande från 2007-01-17 gällande anläggning av skogsbilvägar på Bläsinge.... Länsstyrelsen hade inga invändningar och förutsatte att miljöbalken och dess förordningar och föreskrifter skulle följas.

Förvaltningen kontaktade även skogsstyrelsen vid två tillfällen. 2012-11-07 meddelad skogsstyrelsen att det inte fanns någon avverkningsanmälan för fastigheten, och att Bläsinge... är taxerad som lantbruksenhet och som betesmark.

2012-05-11 tog Samhällsbyggnadsnämnden, genom delegation, ett beslut att all slags grävningensarbeten och olovlig vägdragning skulle upphöra på Bläsinge .... Samma dag åtalsanmäldes åtgärderna. Nämnden begärde en förklaring till åtgärderna som skett inom strandskyddat område, samt att det saknades dispens för dessa. Upplysningar lämnades att det krävs dispens från strandskyddet, samt att nämnden kan komma att kräva att området återställs, och att ett föreläggande kan komma att förenas med vite.

xxx (bolaget) överklagade därefter beslutet till länsstyrelsen, överklagandet inkom 2012-05-25. Länsstyrelsen beslutar 2013-01-08 att avslå överklagandet med motivering att samrådsyttrandet från 2007 har förlorat sin aktualitet då det inte längre återspeglar gällande rätt och kan inte åberopas till stöd för uppfattning att vägen inte kräver dispens. Länsstyrelsen anser att anläggandet av vägen är dispenspliktig då det innebär en väsentlig förändring av djur- och växtlivets villkor på platsen.

Bolaget överklagade länsstyrelsen beslut till Mark- och miljödomstolen som avslag överklagandet 2013-05-22 där domstolen instämmer sammanfattningsvis i länsstyrelsens bedömning. Mark- och miljödomstolen gör även bedömningen att med tanke på omfattningen av anläggningsarbetena har det funnits skäl för samhällsbyggnadsnämnden att ingripa mot åtgärderna.

Bolaget överklagade Mark- och miljödomstolens dom till Mark- och miljööverdomstolen som inte meddelade prövningstillstånd i beslut 2013-07-10. Därmed står Mark- och miljödomstolens dom från 2013-05-22 fast. Beslutet kan inte överklagas.

Bakgrund

Stora delar av fastigheten Bläsinge... ligger inom strandskydd 300 m. De östra delarna av fastigheten ingår i ett större våtmarkskomplex med benämning "Strandäng 100 m SO Bläsinge". Våtmarkskomplexet tyder på att det vid vissa årstider kan stå mycket vatten i området. Östra delarna av Bläsinge ... ingår i riksintresse för naturmiljön och för friluftslivet *Östra Ölands strandängar* och *Norra Ölands kuster* samt ingår i länsstyrelsens naturvårdsplan *Östra Ölands sjömarker*.

xxx fick ett tillstånd för avverkning av svårföryngrad skog 1995-05-24. Flygfoto visar att ett större område redan var avverkat före våren 2008. Vägarna är anlagda mellan 2011-2012.

Bedömning

Samhällsbyggnadsnämnden har genom prövning av ärende, med diarienummer 2012-000575, upp till mark- och miljööverdomstolen (mål nr M 5555-13) fått rätt i sin bedömning gällande utförda vägarbeten inom strandskyddat område på fastigheten Bläsinge .... Nämnden begär härmed in en tidsplan när åtgärderna kan vara utförda.

Lagstöd

Miljöbalkens 7 kap 13-15 §§, 9 kap 3 §, 26 kap 14 §.

Upplysningar

Stenmurar är enligt 7 kap 11 § skyddade i och med det generella biotopskyddet. Området närmast stenmuren är också skyddat. Ingrepp i biotopskyddat område kräver dispens från Länsstyrelsen.

Åtgärden berör inga av Miljö och byggnadsnämnden kända fasta fornlämningar. Om en fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas enligt bestämmelserna i 2 kap 10 § kulturminneslagen. Den som leder arbetet ska snarast anmäla till länsstyrelsen att en fornlämning har påträffats.

Den som vidtar en åtgärd är alltid skyldig att ta miljöhänsyn så att skador och olägenheter inte uppkommer på människors hälsa eller miljön (2 kap miljöbalken).

§ 153

Remissinstans:

Landsbygdsdepartementet

Dnr. 2013-000856

Översyn av det generella biotopskyddet, yttrande på remiss

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t meddela landsbygdsdepartementet följande:

Samhällsbyggnadsnämnden ställer sig positiv till de förslag på förändringar som redovisas i rapporten med följande kommentarer:

Avsnitt 7.1 Reglerna för dispenshantering ska förtydligas

Ett förtydligande måste göras vad ett aktivt brukande av jordbruksmark innebär i punkt 4 i listan för särskilda skäl.

Avsnitt 7.2 En biotops vanlighet i en trakt ska kunna vägas in i en prövning om dispens.

Viktigt att en samlad bedömning görs i varje enskilt fall. En förklaring behövs till vad som menas med en biotops vanlighet.

Avsnitt 7.4.5 Kompensation via naturvårdsfonder och ekokonton.

Mycket positiva till förslaget, speciellt till regionala naturvårdsinsatser.

Redogörelse för ärendet

Den 25 juni 2013 fick Borgholms kommun en remiss av Jordbruksverkets Översyn av det generella biotopskyddet. Synpunkter på remissen ska vara landsbygdsdepartementet tillhanda senast den 25 september 2013.

Regeringen gav i december 2012 uppdrag åt Jordbruksverket att efter samråd med Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet kartlägga och beskriva problem med nuvarande tillämpning av det generella biotopskyddet vad gäller förutsättningarna att varaktigt bedriva jordbruk samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras. Jordbruksverket ska även föreslå ändringar i nuvarande tillämpning av regelverket i syfte att förbättra möjligheterna att varaktigt bedriva jordbruk, t ex. genom utökade möjligheter till dispens från biotopskyddet. Vidare ska Jordbruksverket identifiera eventuella behov av ändringar i regelverket.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Det är enligt 7 kap 11§ miljöbalken förbjudet att inom ett biotopskyddsområde bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön. Om särskilda skäl finns kan dispens från förbudet ges i enskilda fall. Länsstyrelsen prövar frågor om dispens.

Den 7 mars 2013 redovisade Jordbruksverket uppdraget.

Rapporten kommer fram till att det finns en samsyn mellan myndigheter, lantbrukare och lantbruksrådgivare. Samsynen visar att odlingslandskapets kulturellt och biologiskt värdefulla småbiotoper är beroende av ett levande jordbruk. De anser även att diken och stenmurar som delar upp småfält kan utgöra ett hinder för rationellt brukande av åkermark.

Utveckling och modernisering av jordbruket är enligt den nuvarande tillämpningen av biotopskyddet inte ett särskilt skäl för dispens. Undersökningen visar att detta kan medföra att lantbrukare avstår från att söka dispens även om det finns ett behov.

Rapporten ger ett antal förslag på ändringar av regelverket vilka följer nedan.

Reglerna för dispenshanteringen ska förtydligas.

Förslaget är att reglerna i miljöbalken ändras så att det införs en uppräkningslista av vad som får beaktas som särskilda skäl för dispens liknande de som finns för strandskyddet i kap 7 13-18h §§ miljöbalken. En skiss på hur reglerna skulle kunna se ut ser ut som följer.
7 kap 11 b § miljöbalken

Som särskilda skäl vid prövning av en fråga om dispens från skyddet i 11 § första stycket 1 får man endast beakta om verksamheten eller åtgärden

- 1, Behövs ur försvarssynpunkt,
- 2, Behövs ur trafiksäkerhetssynpunkt,
- 3, Behövs ur miljö-, naturvårds- eller kulturmiljövårdssynpunkt,
- 4, Är nödvändig för utvecklingen av eller bibehållandet av ett aktivt brukande av jordbruksmark,
- 5, Utgör en del av ett naturvårdsinitiativ som innebär att en eller flera biotoper kommer att nyanläggas, eller
- 6, Tillgodoser ett angeläget allmänt eller enskilt intresse som inte kan tillgodoses genom någon annan, mindre ingripande lösning.

En biotops vanlighet i en trakt ska kunna vägas in i en prövning om dispens.

En biotops vanlighet ska inte vara ett ensamt skäl till att dispens beviljas. En samlad bedömning ska göras i varje enskilt fall. En beviljad dispens i ett visst område betyder inte att fler dispenser måste ges i samma område.

Nyanlagda biotoper ska kunna undantas från biotopskyddet.

Nyanlagda biotoper som t ex. våtmarker inkluderas i definitionerna av de generellt skyddade biotoperna. Rapporten visar på att det kan innebära att markägare avstår från miljö- och naturvårdsinsatser.

Övrigt.

Handläggningstiden för dispensärenden får inte vara oskälig.

Den nya handboken från Naturvårdsverket ska kunna vara öppen för förändringar när det behövs.

Förhållandet mellan miljöbalkens krav på underhåll av öppna diken och det generella biotopsskyddet av öppna diken måste ses över.

Att ta bort landskapselement och slå samman åkrar kan för företag- och samhällsekonomisk lönsamhet innebära både positiv och negativ lönsamhet. De platsspecifika förhållandena spelar stor roll i dessa beräkningar. Utveckling av ett kalkylverktyg för att bedöma en rationaliseringsåtgärds lönsamhet skulle vara positivt.

Kompensationskrav som ställs som villkor vid dispensprövning kan inbegripa en avgift till en naturvårdsfond eller ekokonto för framtida naturvårdsinsatser antingen regionalt eller nationellt.

Rapportens sammanfattning, slutsatser och förslag bifogas.

---

§ 154

Remissinstans:

BIOGAS Sydost

Regional Biogasstrategi Kalmar, Kronoberg, Blekinge

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t anta remissvaret som Borgholm kommuns.

Redogörelse för ärendet

Biogas Sydost är ett regionalt nätverk som arbetar för att förbättra förutsättningar för biogas i sydöstra Sverige. Sedan 2011 har de arbetat med att ta fram en gemensam biogas strategi för regionen i syfte att nå de uppsatta klimat- och miljömålen men också att ta fram ett hållbart alternativ till fossilt bränsle.

En första remissversion har tagits fram i juni 2013 för svar senast 2013-10-01. Remissversionen har granskats av energi- och klimatstrateg som föreslår följande remissvar.

Beslutsunderlag

Underlag finns i remissutgåva samt i denna skrivelse. Dessutom finns två relevanta rapporter kring biogasens potential för fördjupning; Förstudie Biogas på Öland, 2010 samt Biogas i Sydost 2012.

Förslag till Remissvar

Det är värdefullt att en gemensam strategi för biogas tar fram. Det ger en bra grund för kunskap, samsyn och åtgärder. En strategi kan även driva på utvecklingen av biogaslösningar inom de olika delarna i biogasprocessen, produktion, distribution och konsumtion inom regionen.

Borgholms kommun anser att revideringen av Kalmar läns regionala mål för biogas är rimliga och korrekta. I handlingsplanen berörs kommunen av tankställe i varje kommun och upphandling av biogasbilar, något som kommunen ställer sig positiv till.

Syftet med en strategi är för lekman som för expert redogöra för förutsättningar och skapa en målbild dit man vill nå med sitt arbete.

I remissversionen saknas förhållandet mellan biogas och andra energislag för transporter, d.v.s. vilken andel och påverkan en storskalig biogas satsning skulle få. Biogas är en del av lösningen på den fossila transportsektorns problembild. Uppgraderad biogas för fordon är inte den enda lösningen utan ett av framtidens bränslen, jämte drivmedel som el, vätgas m.m.

Förhållandet mellan produktion och konsumtion blandas i texten vilket ger ett förvirrat intryck.

Det redovisade underlaget är omfattande och föredömligt, kanske kan det även kompletteras grafiskt i olika avsnitt så att läsaren snabbt kan bilda sig en uppfattning. För en lekman som saknar grundläggande kännedom om hur biogasproduktion går till, dess användningsområden och en förklaring av tekniska termer skulle ett avsnitt om detta i inledningen vara läsaren till hjälp vidare i texten.

Det saknas också en omvärldsanalys som beskriver hur biogas används i övriga Europa (och på andra kontinenter) och i andra delar av Sverige samt aktuell forskning och utveckling om biogas. Skrivningarna om biogasens fördelar (beskrivs i avsnitt 4.5) bör nämnas på en tydligare plats, gärna i de inledande delarna av rapporten tillsammans med föreslagen handlingsplan.

En annan del som bör utvecklas är ekonomiavsnittet. Hur och när blir biogas lönsamt? Siffran 5 GWh per lönsamt tankställe nämns i 3.4 men varifrån kommer detta antagande? Är detta förknippat med volym eller beroende av statliga/regionala styrmedel? I avsnitt 4.4 *marknadens begränsning* talas om en kritisk volym och utveckling av bärkraftiga lösningar, dessa bör definieras tydligare på vad som avses. I 4.5 nämns att biogas skapar arbetstillfällen, här skulle något nyckeltal vara till god hjälp t.ex. att varje x GWh i genomsnitt ger ett nytt arbetstillfälle.

Något som skulle uppskattas som läsare är också en SWOT-analys som redogör framför allt för känsligheten bland substraten som t.ex. lägre mjölkpriser och minskad tillgång på gödsel. Det omnämns bara förbigående i 3.2 om biogasens olika användningsområden. T.ex. saknas mera information om omvandling till DME (metanol/dimetyleter) som är ett mycket bra hållbart drivmedel för tyngre fordon. Detta skulle ge en större marknad och även göra det möjligt att producera fordonsgas såväl som DME i en och samma anläggning. Detta avsnitt bör vidareutvecklas.

Avslutningsvis anser Borgholms kommun att det samarbete som finns i regionen måste stärkas och fördjupas eftersom produktion, distribution och konsumtionsleden måste samordnas. Regional samverkan är en förutsättning för bra resultat och en gemensam strategi för att sammanställa uppsatta mål, tillgång till/produktion av respektive behov av/marknad för biogas i Kalmar län är en bra utgångspunkt för vidare arbete.

§ 155

Kommunfullmäktige i Borgholm
Dnr 2013/104-008 KS

Dnr. 2013-000891

Medborgarförslag – Förbud mot plastpåsar

Beslut:

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar,

a t t avslå medborgarförslaget med motivering enligt nedan.

Redogörelse för ärendet

A. Åsenholm har lämnat in ett medborgarförslag om att tillsätta en utredning med syfte att förbjuda försäljning och distribution av plastpåsar inom kommunen, initiera ett projekt med alla företagare, organisationer och myndigheter för att få stopp på försäljning och distribution av plastpåsar samt att bötesbelägga nedskräpning.

Kommunfullmäktige har lämnat över medborgarförslaget till samhällsbyggnadsnämnden för ställningstagande och beslut.

Motivering av beslutet

Förslaget tar upp ett mycket angeläget område, nämligen nedskräpning och särskilt nedskräpning av plast. Med många plastprodukter kommer också många oönskade miljö- och hälsofarliga tillsatskemikalier ut i vår livsmiljö. Dessa tillsatsämnen finns främst i hårda plaster, t.ex. leksaker, förpackningar, industriprodukter och andra hårda plastprodukter.

I Sverige använder vi årligen ca 155.000 ton platsförpackningar, ungefär ca 17 kg per person. Plastpåsar består enbart av polyeten som bryts ner till koldioxid och vatten vid t.ex. förbränning. Flera länder runt om i världen har förbjudit försäljning av plastpåsar. Det gäller länder som främst använt tunna plastpåsar som lätt går sönder och är svåra att återanvända för t.ex. hushållssopor.

I Sverige har vi valt att i stället för förbud mot plastpåsar och plastförpackningar ha ett lagstadgat producentansvar som innebär att samla in och åter-

vinna både hårda och mjuka platsförpackningar. Det är viktigt att sprida information och kunskap om vikten av att alla bidrar till att samla in förpackningar av plast så att dessa kan återvinnas till nya produkter eller energiåtervinnas. För varje kg plast som återvinns sparas en liter olja och två kilo koldioxid.

För livsmedelskonsumenterna finns det möjlighet att i butiken välja en påse av papper istället för en plastpåse. Ännu bättre är att ta med sig en sin egen väska och därmed spara olja eller träd och även pengar.

Nedskräpning är redan förbjudet enligt miljöbalken och därmed straffbelagt. Genom en lagändring från 10 juli 2011 infördes en ny mildare förseelse, nämligen nedskräpningsförseelse, som ger böter med 800 kronor, d.v.s. samma summa som för urinering på offentlig plats. Det är polisen som kontrollerar och utdömer dessa böter direkt på plats.

Beslutet skickas till förslagsställaren A. Åsenholm, samt att kopia av beslutet översänds till Kommunfullmäktige i Borgholm för kännedom (dnr 2013/104-008 KS).

---

§ 156

Dnr. 2011-001076

VA-planen, informationsärende

Ett utkast till VA-planen redovisades och nämndens synpunkter diskuterades. Efter färdigställande kommer VA-planen att återupptas i nämnden och därefter till kommunfullmäktige för antagande.

---

§ 157

Dnr. 2012-000729

Djupvik..., Djupviks camping , information

Platsen har omfattats av strandskydd från 1951-06-22 (enligt 7 kap miljöbalken (MB) 13-14 §§). Campingen startade 1954 och fick utifrån dåvarande Köpingsviks kommuns hälsovårdsordning tillstånd för camping 1965. I samband med arbetet med den fördjupade översiktsplanen över Djupviksområdet har det uppdagats av Länsstyrelsen att Djupviks camping saknar strandskyddsdispens. Klagomål har även inkommit om att fasta installationer har byggts upp på campingen som trädäck, stenaltaner, anlagda trädgårdar m.m. Verksamhetsutövarna till campingen blev i juni 2012 förelagda att ta bort de fasta installationerna, dessa är nu bortplockade. En ansökan om dispens från strandskyddet inkom till Samhällsbyggnadsförvaltningen 2013-07-05, för campingen samt en ny sanitetsbyggnad. Samhällsbyggnadsnämnden behöver ta ställning till om dispens från strandskyddet kan medges eller inte. Innan ett

beslut kan fattas i ärendet behöver konsekvenserna av att medge eller inte medge dispens diskuteras.

Området där campingen är lokaliserad omfattas av bestämmelserna i 4 kap 1 och 2 §§ miljöbalken (MB). Dessa bestämmelser omfattar hela Öland som är av riksintresse på grund av de samlade natur- och kulturvärdena. Platsen ligger även inom riksintresse 4 kap 3 § obruten kust, riksintresse friluftsliv Norra Ölands kust, den regionala natur- och kulturvårdsplanen K39 Kustvägen mellan Byrum och Åleklinta, grusinventering som visar på strandgrus med klapper. En liten del av norra hörnet av fastigheten ligger inom erosionsrisk Ölands norra udde och scenario Kungsholmsfort som visar på grovmo, sand, grus. En del av västra delen av fastigheten mot vattnet ligger inom medelvat- tenstånd Ölands norra udde och Kungsholmsfort om 100 år högsta scenario, samt inom extremvattenstånd Ölands norra udde och Kungsholmsfort. Det finns ett fornminnesområde på fastigheten, det är en fast forn lämning av ty- pen småindustriområde som är välbevarad men inte undersökt utifrån Riksant- tikvarieämbetets fornsök. Fastigheten ligger inom 100 m strandskydd.

I den fördjupade översiktsplanen pekas i dagsläget området väster om kust- vägen ut som ett område som bör hållas fri från exploatering, och att kom- munen inte avser att planlägga för befintlig campingplats då det strider mot strandskyddet och påverkar befintliga värden negativt.

I Naturvårdsverkets handbok 2009:4 utgåva 2 Strandskydd- en vägledning för planering och prövning (s.135) står det att områden för camping redovisas lämpligast i kommunens översiktsplan. En campinganläggning bör även prö- vas genom detaljplaneläggning och en miljökonsekvensbeskrivning bör också upprättas. Campinganläggningar, inte minst om de ligger i anslutning till eller delvis i inom ett strandområde kan ge betydande miljöpåverkan både på land och i vattenområdet, (se även PBL 4 kap 2 och 34 §§). Vid etablering av en campinganläggning medför det för det mesta även att allmänhetens tillträde begränsas. Även små campinganläggningar kan ge stor påverkan på den om- givande naturmiljön. Detaljplan eller annat beslut om tillstånd för campingan- läggning bör därför utformas för att så långt som möjligt motverka eller be- gränsa skador på naturmiljön inom strandskyddsområdet.

En jurist har rådfrågats i ärendet. För att det tillstånd som campingen fick 1965 fortfarande ska gälla så ska frågorna om lokalisering ur ett strand- skyddsperspektiv ha berörts. Det finns ingen uttalad regel om redan utförda åtgärder inom strandskyddat område kan dispensprövas i efterhand, dock finns det olika åsikter om detta ska kunna prövas i efterhand eller inte. Det är dock viktigt att vid dispensgivande i efterhand pröva ärendet utifrån strand- skyddets regler och enbart ge dispens om åtgärden är förenat med dessa. Vid en bedömning om vad som är i anspråkstaget ska hänsyn dock bara tas till lagliga i anspråkstaganden. När det gäller begreppet "urminnes hävd" upp- hävdes detta vid införande av den nya jordabalken (1970:994). För att det ska gälla ska urminnes hävd uppkommit före 1972. I vissa fall har åtgärder som inte haft särskilda skäl tillåtits med hänvisning till proportionalitetsprinci- pen. Det är dock en bedömning i varje enskilt fall. Innebörden av proportio- nalitetsprincipen är att det ska finnas en rimlig balans mellan nyttan av ett be- slut i en fråga och de konsekvenser som beslutet får för motstående enskilda intressen.

Efter dagens information och diskussion av ärendet ställer sig nämnden positiva till att campingen ska vara kvar och ger förvaltningen i uppdrag att arbeta vidare utifrån den utgångspunkten.

---

§ 158

Företagande och FÖP-arbete, information

Förra nämnden presenterades tillväxtverkets kommande projekt om Samhällsplanering för näringslivsutveckling. Vid nämndsmötet planerades att SBF arbetar fram en projektbeskrivning inför ansökan om att bli pilotkommun i projektet. Ansökan ska vara inne 14 september. Ett utkast till projektbeskrivning kommer att redovisades på nämnden. Grunderna i projektbeskrivningen utgår ifrån att vi arbetar in de visioner och mål som finns för kommunen vad gäller turism och näringsliv i arbetet med fysisk planering. Vid dagens möte framkom synpunkter på att "Klimatsmart turism" också kan ingå. Förvaltningen fortsätter att arbeta fram en projektansökan där också Anna Lindberg och Tommy Lindström knyts till arbetet.

---

§ 159

Dnr. 2013-000687

Rullbackarna, underlag för utökat samråd – utkast till mkb, information

Borgholm Energi AB arbetar med att ta fram en ansökan om tillstånd att anlägga en grundvattentäkt vid Rullbackarna. Verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan vilket medför att en miljökonsekvensbeskrivning måste arbetas fram. Den 27 juni 2013 påbörjades ett utökat samråd där underlaget utgörs av ett utkast på miljökonsekvensbeskrivning. Synpunkter på miljökonsekvensbeskrivningen ska lämnas skriftligen till Borgholm Energi AB senast den 15 september 2013.

Samhällsbyggnadsförvaltningen kommer framföra följande synpunkter:

- Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att en eventuell metallurlakning från skjutbanan kan utgöra en risk. En redogörelse för hur man förhindrar en eventuell metallurlakning från skjutbanan bör göras.
- Redogörelse för vilka utredningar som gjorts för att ta reda på vilka djur och växter som finns i området och som kan påverkas negativt av verksamheten bör redovisas.
- Den 23 augusti kl. 16.00 kommer ett samrådsmöte att hållas i Löttorps bygdegård.

§ 160

Klimatsmart Turism, information

Klimatsmart turism är ett treårigt projekt, 2012-2015, som drivs på Öland i samarbete mellan Borgholms och Mörbylånga kommuner. Finansiärer till projektet är framförallt Energimyndigheten men även Länsstyrelsen och Regionförbundet. I projektgruppen ingår även Linnéuniversitetet där kommunens deltagande avser endast arbetstid. Projektet handlar om hur vi kan mäta påverkan på klimatet från turismnäringen och om hur turismen kan öka på ett hållbart sätt. Hela EU och så även Sverige förväntas fördubbla omsättningen av turismen till år 2020. Detta mål ska samsas med EUs målsättning om att minska klimatpåverkan med minst 20% till samma år. Om detta ska fungera måste turismen växa på ett hållbart sätt, så att utvecklingen inte skadar miljö, sociala förutsättningar eller ekonomi. I Sverige har tillväxtverket givit uppdraget till Västsvenska turistrådet att utveckla strategin för hållbar besöksnäring där en del blir ett nytt kvalitetssystem med det brittiska Green Tourism som förebild. Av de 18 kategorier som ska bedömas är energianvändning en och det är detta som bl.a. utreds i projektet vilka bedömningskriterierna skall vara.

Första året i Klimatsmart turism handlar om att göra en nulägesanalys. Vi ska mäta hur Öländsk besöksnäring påverkar klimatet. Hittills har 20-talet anläggningar besökts och fått en energi- och klimatanalys innehållande en nulägesanalys men även konkreta förslag på lönsamma åtgärder med tillhörande livscykelkostnadsanalys. Det är kostnadsfritt för turistföretagen att delta. Senare i projektet kommer även studieresor och webbutbildningar att genomföras.

Klimatsmart turism förutsätter en tät och god dialog mellan många olika parter, inte minst bland företagarna själva. Klimatsmart turism vill stödja nätverksbyggande, kunskapshöjning och erfarenhetsutbyten mellan människor som driver företag inom besöksnäringen på Öland. Projektet har utsetts av tidningen miljöaktuellt som ett av de 15 mest intressanta miljöprojekten i Sverige.

---

§ 161

Konferens "Planera för vatten" den 17 september, information

Sveriges Kommuner och Landsting anordnar en konferens "Planera för vatten" den 17 september i Stockholm och förvaltningen har anmält sig till webbkonferensen. Det vore bra om några politiker är intresserade och kan närvara.

---

§ 162

Seminarie "De små tätorternas kulturarv" 1 oktober i Oskarshamn, information

Ett seminarie med temat "De små tätorternas kulturarv" hålls den 1 oktober på Forum i Oskarshamn. Seminariet är arrangerat av Länsstyrelsen i Kalmar och sista anmälningsdag är den 16 september. De ledamöter som är intresserade att delta meddelar sekreteraren som gör en gemensam anmälan.

---

§ 163

"Friggeboden och frihetens gränser", information

Information om en framtagen analys av Mårten Dunér angående friggeboden och dess friheter & skyldigheter.
